

Asikkalan jääkausitie

Reittikohteiden alkuperäiset tekstit:
GTK, Jukka-Pekka Palmu

Vääksyn kanava ja kanavamiljöö

Kanavan rakennustyöt aloitettiin vuonna 1868 ja se valmistui vuonna 1871. Kanavaa peruskorjattiin vuosina 1909–1911. Nykyisin Vääksyn kanava on yksi Euroopan vilkkaimmin liikennöidyistä vapaa-ajan sisävesikanavista. Kanavanseutu on kesäisin suosittu kohde nähtävyyksineen ja puoteineen.

Päijännetalo

Päijännetalossa matkailija voi perehtyä luonnon ja kalastuksen historiaan ja nykypäivään, saada tietoa retkikohteista sekä varata kalastus- ja luontoretkiä. Talossa on Päijänteen kansallispuiston opastuspiste.

Viini- ja Puutarhatila Pihamaa

Pihamaa on erinomainen retki-kohde ja ostospaikka Kalkkisten kylässä. Puodissa ja Kahvio-viinituvassa voi pistäytyä kesäisillä ostoksilla tai hengähtää pidemmän aikaa nauttien tunnelmasta ja maalaisidyllistä.

www.viini-pihamaa.fi

Asikkalan kirkko

Asikkalan miljoonan tiilen kirkko sijaitsee kuusi kilometriä Vääksystä Sysmään päin Asikkalan kirkonkylän tien varrella. Kirkko on valmistunut v. 1880 ja sen on suunnitellut arkkitehti Georg Wilenius.

Asikkalan jääkausitie kertoo eteläisen Päijänteen luonnon ja maiseman synnystä sekä muutoksista aikojen kuluessa. Reitin pituus on noin 100 kilometriä, ja sen varrella on seitsemän ainutlaatuista jääkausiajasta ja Päijänteen kehityksestä kertovaa kohdetta. Lisäksi reitin varrella voit vierailla alueen muissa mielenkiintoisissa käyntikohteissa.

1 Vääksynjoki ja kanava

Meijeritie 1, 17200 Vääksy

Opastaulu sijaitsee Päijännetalon ja Vääksynjoen

läheisyydessä olevalla P-paikalla. Vääksynjoki on syntynyt kaksi kertaa. Jääkauden päätyttyä vedenpinta laski nopeasti Asikkalan alueella. Alin taso saavutettiin noin 9 500 vuotta sitten, jolloin Päijänne kuroutui itsenäiseksi järveksi. Muinais-Päijänne laski vetensä alkuun järvaltaan pohjoispäästä. Maankohoamisen kallistettua maanpintaa etelään, alkoi vesi tulvia järvaltaan eteläpäässä ja peitti jo kertaalleen kuivilla olleita alueita. Tulva päättyi vasta 7 000 vuotta sitten Kymijoen syntyessä. Tuolloin Muinais-Päijänteen vedet ulottuivat etelässä Vesijärveen ja Lahteen saakka. Kymijoen synty pudotti Päijänteen pintaa Vääksyssä ja Vesijärvi ja Vääksynjoki syntyivät uudelleen. Vesijärven pinta on 3 m korkeammalla kuin Päijänteen pinta.

2 Aurinkovuori, Asikkalantie 14, 17200 V/ääksy

Opastaulu sijaitsee Aurinkovuoren urheilukentän

ja liikuntahallin välisellä alueella. Aurinkovuori on komea jäätikön reunaan syntynyt selänne. Se on Toisen Salpausselän reunamuodostuma, joka kasvoi Baltian jääjärven pinnan tasoon 11 700–11 500 vuotta sitten. Jäätikön reunasta irtosi suuria jäälohkareita, jotka hautautuivat hiekkaan ja soraan. Lohkareiden sulettua syntyi suppakuoppia, joita näkyy edelleen pururadan varrella. Aurinkovuoren sorakerrostuma on ainutlaatuisen paksu (yli 100 m) ja se toimii hyvin pohjavesisuodattimena.

3 Tallukanmäki, Tallukantie 1, 17200 Vääksy

Opastaulu sijaitsee näkötornin vieressä. Tallu-

kanmäki on osa Toisen Salpausselän selänneketjua. Mäen kerrostuminen on tapahtunut samanaikaisesti Aurinkovuoren syntymisen kanssa.

4 Syrjänsupat

Asikkalasta ajetaan Jämsään päin (vt 24) noin 7 km, jonka jälkeen käännetään oikealle Asikkalan kirkonkylän tielle (tie 3141). Tietä ajetaan noin kilometri, jonka jälkeen tien vasemmalla puolella olevan laatikon kohdalta lähtee metsäautoautotie. Metsäauto tietä ajetaan noin 1,5 km, jonka jälkeen saavutaan **opastaululle**. Auton voi kääntää tien päässä. **HUOM!** Metsäauto tie on huonokuntoinen, joten auton voi tarvittaessa jättää tien alkuun ja kävellä 1,5 km lenkin syrjänsuppien opastaululle (ks. Aurinko-Ilves reitin kartta s. 11). Valtavat supat kuvastavat mannerjäätikön sulamisvaiheessa hiekkaan ja soraan hautautuneita jäälohkareita.

Kalkkisten kirkko

Kalkkisten viehättävä kyläkirkko vihittiin kirkoksi 28.8.1910. Kirkon suunnitteli ja rakennustyön valvoi kalkkilainen rakennusmestari Kalle Nyman. Suuri osa kirkon rakennustöistä tehtiin talkootyönä. Alttaritaulun on professori Zatzkan mukaan maalannut A. Heckell.

Päijät-Hämeen ilmailumuseo

Ilmailumuseo sijaitsee Vesivehmaan lentokentällä. Museo on avoinna: kesä-elokuu la-su klo 11 -17. Muina aikoina sopimuksen mukaan. www.lahdenilmasilta.fi

5 Pulkkilanharju

Syrjänsupilta jatketaan matkaa Asikkalan kirkontietä (tie 3141) tielle 314 saakka. Matka jatkuu Sysmään päin noin 10 kilometriä Karisalmen sillan yli. **Opastaulu sijaitsee Karisalmen levähdysalueella.** Pulkkilanharju on yhtenäisin mannerjään sulamisvesivirtausten kerrostama selänne. Harjun synty alkoi noin 11 600 vuotta sitten ja päättyi noin 11 400 vuotta sitten. Harjun sijoittumisen ja suunnan on määrännyt jäätikön alla vallinnut paine ja osittain kallioperän korkeusvaihtelut. Pulkkilanharjulla kulkee harju- ja luontopolku (n. 4 km, ks. s. 4), jonka varrella on opastauluja alueen luonnosta.

6 Kalkkisten kanava ja koski

Pulkkilanharjulta jatketaan matkaa Käkisalmen sillan yli ja käännetään kohti Kalkkisten kylää (tie 3142). Tieltä on opasteet ennen kylää Kalkkisten kanavalle ja hiekkatietä ajetaan noin 4 kilometriä.

Vesi virtasi Kalkkistenkoskessa 10 000 vuotta sitten päinvastaiseen suuntaan kuin nyt. Noin 500 vuotta myöhemmin maankohoaminen kallisti maankamaraa hitaasti kohti kaakkoa ja vesi alkoi tulla kuivalle maalle. Kun vesi nousi, Ruotsalainen uhkasi sulautua Muinais-Päijänteen osaksi ja Kalkkisten koski muuttua järviä yhdistäväksi leveäksi salmeksi. Noin 7 000 vuotta sitten

etelässä kuitenkin avautui uusi lasku-uoma, joka johti Heinolan ja Vuolenkosken kautta Kymijokeen. Uoman synty laski Muinais-Päijänteen pintaa vähitellen noin 12 metriä. Maisema muistutti jo nykyistä, mutta koski puuttui. Kului 6 000 vuotta ennen kuin maan kallistuminen kaakkoon nosti Kalkkistenkosken rajoittamaan veden virtausta Kymijokeen. Koskena nykyiseen suuntaansa Kalkkinen on siis kuohunut vasta viikinkien ajoista lähtien.

7 Vesivehmaankangas

Kalkkisten kanavalta palataan tielle 3142 ja jatketaan matkaa Kalkkisten kylän läpi upean sillan yli Kopsuontielle (tie 3132), jota pitkin ajetaan tielle 313 saakka. Risteyksessä käännetään vasemmalle (Vesivehmaa/Vierumäki). Tieltä 313 on opasteet Vesivehmaan lentokentälle (vasemmalle), jota pitkin ajetaan reilu kilometri Vesivehmaan lentokentälle. **Opastaulu sijaitsee Vesivehmaan lentokentällä lähellä lennonjohtotornia.** Vesivehmaankangas syntyi, kun mannerjäätikön reunan jäätikkösuisto kerrostui. Kangas on osa II Salpausselän muodostumien kaarta, joka alkaa Asikkalasta ja jatkuu Jaalan ja Taipalsaaren kautta Pohjois-Karjalaan. Nämä muodostumat rakentuivat pääosin sulamisvesien kuljettamasta aineksesta Järvi-Suomen jäätikkökielekkeen eteen.